

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

27.02.2017 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

manager.bg

✓ Бизнесът иска активно участие в подготовката на българското председателство на Съвета на ЕС

Работодателските организации, неправителственият сектор и академичните среди ще играят важна роля при изготвянето на Националната програма на българското председателство на Съвета на ЕС през 2018 г. Това е казала Деница Златева - служебнен вицепремиер по подготовката на председателството на България в Съвета на ЕС, на среща с членове на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), съобщи от Асоциацията.

Тя е очертала основните приоритетни теми за България в рамките на председателството - създаване на работни места; растеж и конкурентоспособност; миграция и сигурност; запазване на кохезионната политика на ЕС; засилване на Черноморското сътрудничество.

Активното участие на българския бизнес в изготвянето на приоритетите и програмата на българското председателство, както и в подготовката на международните форуми в този период, са сред приоритетите на АИКБ за настоящата година, посочват от работодателската организация.

„България трябва да извлече максимално ползи от шестте месеца, през които ще председателства ЕС, като прокара важни решения в партньорство с други държави, които имат сходни на нашите проблеми“, отбелязал Никола Зикатанов, зам.-председател на АИКБ.

Според членовете на АИКБ, сред важните икономически въпроси, които трябва да бъдат поставени на вниманието на ЕС по време на българското председателство, са влизането на страната ни в „чакалната“ на Евророната (ERM2) и в Шенген, както и промяна в дефиницията за малки и средни предприятия, която да осигури по-голям достъп на българските компании до финансиране от европейските фондове.

Пред вицепремиера Деница Златева е бил поставен и проблем номер едно за българския бизнес - липсата на кадри за икономиката ни. „Към всяко ресорно министерство има сформирани работни групи, които ще разработят приоритетните теми съвместно с бизнеса“, е заявила Деница Златева.

fakti.bg; news.dir.bg; vijnovinite.com

✓ Бизнесът иска участие в председателството на ЕС

Работодателските организации, неправителственият сектор и академичните среди ще играят важна роля при изготвянето на Националната програма на българското председателство на Съвета на ЕС през 2018 г. Това заяви Деница Златева - служебнен вицепремиер по подготовката на председателството на България в Съвета на ЕС, на среща с членове на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), съобщи от Асоциацията. Тя е очертала основните приоритетни теми за България в рамките на председателството - създаване на работни места; растеж и конкурентоспособност; миграция и сигурност; запазване на кохезионната политика на ЕС; засилване на Черноморското сътрудничество.

Активното участие на българския бизнес в изготвянето на приоритетите и програмата на българското председателство, както и в подготовката на международните форуми в този период, са сред приоритетите на АИКБ за настоящата година, посочват от работодателската организация. "България трябва да извлече максимално ползи от шестте месеца, през които ще председателства ЕС, като прокара важни решения в партньорство с други държави, които имат сходни на нашите проблеми", отбелязал Никола Зикатанов, зам.-председател на АИКБ.

Публикувано във факти.бг:

Според членовете на АИКБ, сред важните икономически въпроси, които трябва да бъдат поставени на вниманието на ЕС по време на българското председателство, са влизането на страната ни в "чакалната" на евророната (ERM2) и в Шенген, както и промяна в дефиницията за малки и средни предприятия, която да осигури по-голям достъп на българските компании до финансиране от европейските фондове.

Пред вицепремиера Деница Златева е бил поставен и проблем номер едно за българския бизнес - липсата на кадри за икономиката ни. "Към всяко ресорно министерство има сформирани работни групи, които ще разработят приоритетните теми съвместно с бизнеса", заяви Златева.

✓ Седларски на среща с индустриалци: Търсим намаляване на административната тежест

Министърът на икономиката Теодор Седларски се срещна с представители на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Участниците посочиха проблемите, на които трябва да се търсят решения за по-ефективно и прозрачно икономическо развитие на страната.

„Търсим всички възможности за намаляване на административната тежест чрез подзаконови нормативни актове. Диалогът с бизнеса е сред основните ангажименти на министерството и за нас най-важното в този процес на обмен е да търсим възможности за реализация на полезните инициативи“ - заяви министърът на икономиката Теодор Седларски по време на срещата. От страна на министерството присъстваха и заместник-министърът на икономиката Лъчезар Борисов и главният секретар на Министерството на икономиката Владимир Туджаров. АИКБ беше представена от Васил Велев - председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България, Илия Келешев - председател на Българската браншова камара „Машиностроене“, Румен Атанасов - председател на Българска асоциация на електротехниката и електрониката и Бойко Недялков, член на Управителния съвет на „Торготерм“.

Въпросите, които поставиха работодателските организации по време на срещата бяха свързани с обучението на кадрите, прозрачността при организиране на обществени поръчки, намаляването на регулаторните режими до минимално изискуемото от ЕС законодателство, отпадането на клас „прослужено време“, както и мерки за намаляване на административната тежест. Васил Велев подчерта, че основният проблем за членовете на АИКБ от години е осигуряването на кадри за бизнеса. „Трябва да има насърчаване на реализацията на кадрите в страната за професиите, които изпитват недостиг на специалисти“, каза г-н Велев. Според него трябва да се направи актуализация на учебните програми с активното участие на представители на утвърдени предприятия, водещи в своята област.

Друг въпрос поставен от АИКБ бе за дефиницията за МСП. Те настояват един от приоритетите на Българското председателство на Съвета на ЕС през 2018 г. да бъде промяна в дефиницията за МСП, като наред с числеността на персонала се вземе предвид и обемът на продажбите или счетоводният резултат.

Заместник-министърът на икономиката Лъчезар Борисов пое ангажимент да информира участниците за мерките, които ще бъдат взети за ускоряване работата по оценяване на проекти по ОПИК и подобряване дейността на Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП). Обсъдени бяха и въпроси свързани с подобряване работата и на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН).

По време на срещата министър Седларски увери, че Министерство на икономиката, чрез своите информационни канали ще информира обществото за добрите бизнес практики у нас, и увери, че той и екипът му ще поддържат редовен контакт с всички работодателски организации и ще направят всичко възможно за бързо решаване на проблемите на българските производители и индустриалци.

Важни обществено-икономически и политически теми

[investor.bg](#)

✓ Служебният кабинет подготвя намаляване на административните такси за бизнеса

Приходите от такси за последните години са по-високи с 40%, но се укриват данъци, обяви служебният премиер

Правителството подготвя намаляване на административната тежест за бизнеса, каза премиерът Огнян Герджиков при откриването на форума "Пътна карта на бизнеса - 2017".

В приходната част на бюджета се увеличават постъпленията от такси - за последните години те са се увеличили с 40%, и вече се очертава да са скрити данъци, каза премиерът, цитиран от БТА.

За пример Герджиков даде Агенцията по вписванията, която е има бюджет от 16,2 млн. лева, но през миналата година реализира приходи от 58 млн. лева.

“Тези пари после се дават като допълнително материално стимулиране”, посочи той.

По думите му правителство има амбицията да направи няколко положителни стъпки за по-добър бизнес климат.

“Не бихме могли да направим много - не защото не искаме, а защото имаме малък времеви хоризонт”, каза служебният премиер.

Той информира, че работната група е „почти готова с предложение за редуциране на тези такси“.

Огнян Герджиков е убеден, че има резултати от провеждането на форуми като "Пътна карта на бизнеса – 2017", защото „просперитетът се дължи най-вече на икономиката, а нашето правителство има амбицията да направи няколко положителни стъпки за по-добър бизнес климат“.

За пример той даде образованието, където има разминаване между това, което то предлага и нуждите на реалния бизнес.

✓ Сдружението на общините: Необходимо е цялостно реструктуриране на данъчната система

Прехвърлянето на 2% от ДОД към общините няма да реши проблемите им

Призив за реална децентрализация на местното самоуправление отправиха към бъдещия парламент участниците в Общото събрание на Националното сдружение на общините в България. Общинските ръководства се обединиха около становището, че е невъзможно да представят необходимите услуги на гражданите и бизнеса при положение, че от събрани 100 лева данъци в бюджетите им остават едва 3-4 лева.

Необходимо е цялостно реструктуриране на данъчната система, а не увеличаване на данъците. Това заяви в предаването "Нещо повече" по "Хоризонт" изпълнителният директор на Национално сдружение на общините в България Гинка Чавдарова. Тя обясни, че лошото състояние на повечето общините се дължи на непроменената от години система на възлагане на ангажименти на общините, ресурсно неосигурени и събрканата система на финансиране.

Във всяка държава публичните услуги се финансират с приходи от данъци. Ние отговаряме за две трети от публичните услуги и получаваме само 3 лева от местни данъци. Това показва тотално разваления модел. От една страна, възлагаш отговорности и обещавах на гражданите, че тези отговорности ще се предоставят до най-близката власт, а в същото време ги лишаваш от нормалния общоприет източник. Ние не говорим 100-те лева, събрани от гражданите, да станат 120, а говорим 100-те лева, събрани от всеки един от нас, поне 10-15 лева да остават на място. Ние говорим за цялостно реструктуриране на данъчната система в държавата в съответствие със законово разпределените ангажименти на централната и местната власт.

По сумите на Чавдарова консолидираната позиция вчера на над 400 делегати от всички общини е продиктувана от липсата или недостатъчната светлина във вече публикуваните предизборни платформи и програми на политическите партии: От тях почти не проличава конституционното определение, че България е парламентарна държава с местно самоуправление, т.е. почти нищо няма като идея, като задачи и намерения какво да се променя, така че да напълним с реално съдържание понятието местно самоуправление.

Чавдарова уточни, че второто искане е да се спре чиновнически произвол над общините.

Част от проблемите, с които се сблъскват общините, е, че те нямат собствена икономическа база заради демографския проблем. Това коментира Любомир Дацов, член на Фискалния съвет на България и бивш финансов министър:

В повечето общини, дори и да им бъде даден допълнителен приход в размер на 2% от данъка върху общия доход, за който те претендират, в много от тях, в които и сега нямат тази база, няма да имат такъв приход и те няма да могат да получат този ефект, който търсят. Проблемите не опират само до пари и прехвърляне на отговорности от страната на централната към местната власт.

[БТВ](#)

✓ Бум на фирмените фалити през 2016 г.

Два пъти повече компании са прекратили дейността си в сравнение с 2008 г.

По данни на Агенцията по вписванията, два пъти повече фирми са фалирали през 2016 г. спрямо кризисната 2008 г., а икономисти вече виждат спад в броя на заетите с около 20 хиляди души.

Екипът ни посещава завод, в който навремето са работили около 100 души. Със смяната на собствениците броят им постоянно намалява. Сега тук са заети 10-има.

Началникът на цеха Първан Бързаков е един от първите служители дошли преди 40 години: "Грубо навремето сме работили по 380 тона на месец. А сега? Сега за годината я ги стигнем, я не. ...Младите хора не им се работи железарство. Това е. После, няма в региона, няма училище, което да произвежда такива кадри".

И макар държавата да отчита по-добра среда, собственикът Павел Георгиев казва, че за малкия и среден бизнес ситуацията остава тежка: „Кредитите допълнително утежняват ситуацията, банките ни притискат”.

Според анализатори, много компании спират да функционират, но така и не обявяват несъстоятелност заради тежката процедура, а броят на работниците се намалява поетапно.

„Шокът при фалит на по-голямо предприятие е осезаем, защото много често по веригата изгърмяват други и малки и средни предприятия. В тези случаи е трудно възстановяването на местния пазар на труда”, посочва икономистът Явор Алексиев.

Според анализаторите, най-голям риск има за хората без квалификация. Прогнозират, че работните места, които ще се разкрият през 2017 г. ще бъдат за специалисти, а броят на трайно безработните ще продължи да расте.

[В. Стандарт](#)

✓ Националният гаранционен фонд стартира нова схема през април

През 2017 г. Националният гаранционен фонд (НГФ) започва работа по две гаранционни програми – първата е с подкрепата на Европейския инвестиционен фонд и Плана „Юнкер" по програма COSME, както и гаранционна схема за собствен риск.

Схемата за собствен риск ще стартира от април, като по нея фондът ще покрива до 50% по отпуснатите кредити, с максимална стойност на гаранциите до 1 млн. лв.

Гаранционният ресурс по COSME 2017 е 40 млн. лв. Фондът ще покрива до 50% от риска, като максималният размер на финансирането е 3 млн. евро. Гаранции ще се издават за новоотпуснати инвестиционни и оборотни кредити и финансов лизинг със срок от 1 до 10 г.

През 2016 г. Фондът е реализирал 100% ръст на гарантирания кредитен портфейл в сравнение с 2015 г., коментира изпълнителният директор на НГФ Самуил Шидеров, който представи новите програми на Фонда пред банките-партньори. За миналата година дъщерното дружество на Българска банка за развитие е издало 1 700 гаранции за 202 млн. лв., с чиято подкрепа малките и средни предприятия са получили финансиране за 455 млн. лева.

През 2016 г. над половината от подкрепените 1700 предприятия (56%) са микро фирми. Водещи сектори са търговията и преработващата промишленост, като на трето място остава сектор „Селско, горско и рибно стопанство“.

[Българско национално радио](#)

✓ Брюксел: България има достатъчно време да изпълни екоизискванията за ТЕЦ-овете си

През месец април се очаква ЕС да приеме нови завишени стандарти, ограничаващи вредните газове на редица индустриални обекти, включително такива като българските ТЕЦ-ове на въглища.

През седмицата Българската минно-геоложка камара, която представлява бизнеса с лигнитните въглища, се обяви твърдо срещу промените в така наречения Референтен документ за най-добри налични техники за големи горивни инсталации. Според бранша, тези реформи ще доведат до непоправими щети на българския въгледобив и енергетика, ще се стигне до затваряне на Топлоелектрически централи, защото няма да има пари за тяхната модернизация, което ще доведе и до загуба на работни места в "Мини Марица-изток".

ТЕЦ-овете предимно на лигнитни въглища произвеждат над 25% от електроенергията в страната. Засегнатите в енергийния сектор твърдят, че заложените нови екологични норми са непостижими. Предложеният от ЕК документ съдържа пределни прагове за емисиите на серен диоксид, азотен оксид, живак и прахови частици. България, Полша и още няколко делегации в междуправителствения орган, който одобрява регулациите, са поискали те да бъдат смекчени. Има голяма вероятност обаче проектодокументът да бъде приет в този му вид, дори Българското правителство да гласува против. Защото до дебат по същество на стойностите не се е стигнало, а мнозинството от държавите подкрепят предложението.

Ето какво заяви в интервю за предаването "Събота 150" на програма "Хоризонт" говорителят на Европейската комисия по околната среда Енрико Бривьо:

ЕС регулира влиянието на големите индустриални мощности върху околната среда. Това става посредством така наречените "най-добри налични техники". Опитваме се да определим коя е най-добрата технология за различните сектори. Така се въвеждат равни условия за индустрията. От друга страна, това е много важно за здравето на хората, тъй като съществен дял от вредните газове в атмосферата се дължи на големите горивни инсталации в електроцентралите - 46% от всички емисии на серен диоксид, 18% от азотния оксид, 39 на сто от живака и 4 % от праховите частици. Тези вещества застрашават гражданите.

Ето защо, намаляването на вредните емисии е от решаващо значение за здравето на българския народ. Предложените нови стандарти са постижими благодарение на общоизвестни технологии, широко разпространени още от 2010г насам. Така че, постигането на занижени нива на вредните емисии няма да бъде разрушително за сектора България, ако тя желае да продължи да използва въглищни електроцентрали.

[В.Сега](#)

✓ Програма "Рибарство" е на път да се отпуши

Една от най-изоставащите европейски програми - за "Морско дело и рибарство", е на път да се отпуши. По нея вече може да се кандидатства за инвестиции в аквакултурите. Процедурата е отворена за прием на документи и е насочена към изграждане или модернизация на съществуващи аквакултурни стопанства.

Дейностите, които могат да получат финансиране, са свързани с производството на зарибителен материал, увеличаване на асортимента от производството, закупуване на оборудване и др., съобщиха от министерството на земеделието. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата е 16.9 млн. лв., като кандидатите могат да получат финансиране до 50 на сто от признатите им разходи по проекта.

Кандидатстването става изцяло електронно чрез Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на Европейския съюз в България (ИСУН). Крайният срок за изпращане на проектните предложения е 25 май 2017 г. Справка в ИСУН показва, че към момента по програмата с бюджет от 222 млн.лв. няма разплатен нито лев. Договорените пари са под 2%.

(НЕ)СЛУЧАЙНО

Отварянето на процедурата по "Рибарство" идва само дни след като над 100 рибари протестираха за пореден път пред сградата на ресорната агенция във Варна. Те настояха за ясна политика в сектора и ново ръководство на Агенцията по рибарство и аквакултури.

✓ Китайската CRRC обмисля да изгради база в България

Компанията е водеща в производството на транспортно оборудване

Китайската CRRC, която е водеща по производство на транспортно оборудване, проучва възможността за създаване на база за обслужване на клиентите на корпорацията в Европа. Представителите на компанията са се срещнали със служебния премиер Огнян Герджиков, пише правителствената пресслужба.

В срещата, в която участва и министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Христо Алексиев, китайските представители заявиха интереса си за инвестиции в железопътния транспорт на България.

В хода на срещата инвеститорите информираха, че са започнали предварителни разговори за възможностите за сътрудничество с БДЖ.

Премиерът Герджиков подчерта, че една от основните цели на служебното правителство е поддържането на добра бизнес среда, която да доведе до увеличаване на инвестициите като предпоставка за подобряване на икономическите показатели и благосъстоянието на хората.

[в.Сега](#)

✓ Почти цял випуск медици напуска България всяка година

Европейската комисия критикува страната ни за лошия достъп до здравеопазване

Лекарите, които годишно напускат България, се равняват на 90% от студентите, завършващи медицина. Докторите у нас застаряват - повече от половината са над 55 години, а 30 процента са надскочили 60-те. Данните са на Българския лекарски съюз и са цитирани в последния доклад на Европейската комисия за макроикономическите дисбаланси на страната ни. Заключениета по отношение на здравната и социалната политика, както и на пазара на труда остават тежки, а от страната ни се очаква да предприеме стъпки за отстраняване на натрупаните проблеми.

В доклада се посочва и огромният недостиг на медицински сестри, което заедно с липсата на лекари създава сериозни проблеми в регионите и по направления. Според ЕК публичните разходи за здравеопазване остават много ниски и покриват едва 51.6% от общите разходи за здраве при средно за ЕС 76.2%. Това води до нисък достъп до здравеопазване - само 88% от населението е обхванато от общественото здравно осигуряване (при ромите процентът е едва 45), което "компрометира ефикасността на системата", се казва в доклада на ЕК.

Според лекарския съюз причините за огромния брой напускащи страната медици са "липсата за възможност за кариерно израстване, неясните правила и затруднение при специализация, невъзможността за прилагане на нови технологии и иновативни лечения, непрекъснато променящата се нормативна база, чувството на безперспективност, липсата на достойно заплащане" и дори отрицателното медийно отношение. "Неефективната здравна система може би допринесе за едно от най-високите нива на смъртност в България. Продължителността на живота също е сред най-ниските в ЕС", пишат от комисията.

Ако в миналогодишния доклад критиките към социалната политика у нас бяха по-умерени, тази година тонът е втвърден. "Системата за социалните трансфери е ограничена от ниска адекватност и покритие. България има една от най-малко ефективните социални системи в ЕС и едно от най-ниските нива на социални трансфери", коментират от Брюксел. Според анализа критериите за получаване на социални помощи са твърде рестриктивни, което оставя много бедни семейства без подкрепа. Освен това гарантираният минимален доход, по който се определя размерът на различните социални помощи, остава непроменен от 2009 г. насам - той е 65 лв. "Това ерозира капацитета за защита на социалните помощи и води до задълбочаване на неравенството в страната", се посочва в доклада.

Пазарът на труда се подобрява бавно, но структурните проблеми - с младежката и дългосрочната безработица, с огромния брой неактивни хора, остават. 60% от хората без препитание у нас са дългосрочно безработни - над една година. Повечето от тези хора са нискоквалифицирани. От ЕК отбелязват още недостатъчно таргетираните активни политики. Като пример за това се посочва, че едва 4% от дългосрочно безработните са участвали в субсидирана заетост през 2014 г. За първи път тази година се обръща внимание на влиянието на майчинството върху заетостта сред жените. Според данните заетостта сред майките с поне едно малко дете до 6 г. е с 14% по-ниска от тази сред жените без деца, като разликата е по-голяма сред жените, живеещи на село, и сред бедните семейства. Това според доклада се дължи на небалансираното ползване на отпуск от жените и мъжете, както и на липсата на детски градини и ясли.

"Наскоро приетата реформа с финансови стимули за по-ранно връщане на жените на работа може да помогне да се повиши заетостта при тях", пишат от ЕК. От юни влиза реално в сила възможността жените, които избера да се върнат на работа след 135-ия ден от раждането до навършването на една годинка на детето, да получават от НОИ половината от високоплатеното майчинство.

Рискът от бедност и социално изключване у нас остава най-висок в ЕС и към края на 2015 г. 41.3% от населението е заплашено от бедност (това е ръст от почти един процент спрямо предходната година). За разлика от предишните години, в които обаче показателите за бедност се подобряваха, през 2015 г. те са започнали отново да се влошават. Например след пет години спад през 2015 г. делът на възрастните хора, заплашени от бедност, се е повишил до 31.7%. Бедността при ромите е около четири пъти по-висока, отколкото при останалото население. Това съотношение не е най-лошото в Европа - в Румъния делът на бедните роми е три пъти по-висок, но пък стига до шест пъти в Унгария и Словакия.

За поредна година от ЕК отбелязват, че у нас липсва прозрачен механизъм за образуване на минималните възнаграждения на базата на икономически и социални показатели. "Това създава риск да не може да се установи подходящ баланс между целите да се поддържа заетостта и конкурентоспособността, като в същото време се пази доходът от труд", пишат ЕК.

Монитор

✓ Хотелите с над 1,2 млрд. лв. от нощувки през 2016 г.

Две трети от приходите от морските курорти

Над 1,2 млрд. лв. са приходите от нощувки, реализирани в българските хотели през миналата година, или със 195,54 милиона повече от предходната, сочат данните на Националния статистически институт (НСИ). Над 891,8 милиона от тази сума е платена от чужденци, отседнали у нас, чийто брой е достигнал 3,387 млн. души, или с над 522 хил. повече от 2015 г. Близо две трети от тях, или почти 760 милиона, са от местата за настаняване в морските курорти. С най-много приходи за 2016 г. - над 444,4 млн. лв., са хотелиерите по Южното Черноморие.

Сумата е с 82,38 млн. по-голяма от събраната през предходната година. В област Бургас чужденците са платили за нощувки 377 млн. лв., или 77,2 млн. лв. повече на годишна база. Причина за чувствителния ръст е по-големият брой на чужденците. За 2016 г. те са били 1,088 млн. души, или с над една пета повече от предишната година.

В област Варна лани от туристи приходите в местата за настаняване са били над 282,5 млн. лв., или с 54,46 милиона повече на годишна база. Гражданите на други страни са били 773 хил. души и са платили за нощувки - 246 млн. лв.

Над 104,2 млн. лв. са приходите от нощувки в област Добрич, като 81,5 млн. лв. от сумата е оставена от чужденци, чийто брой през миналата година е бил над четвърт милион души

В столицата за 2016 г. приходите на хотелиерите от нощувки възлизат на 130,45 млн. лв., което е с 14,7 млн. лв. повече на годишна база, сочи още статистиката. 99,41 милиона от тях са били реализирани от чужденци. Гражданите на други страни, отседнали в хотели в София през миналата година, са били над 649 хил. души, или с 67,6 хил. повече спрямо 2015 г.

Капитал

✓ Първи ръст на лизинга от 2013 г. насам

Активите на компаниите в сектора се увеличиха със 7% до 3.3 млрд. лв., което е най-високо ниво от средата на 2014 г.

Лизинговият пазар в България расте за пръв път от 2013 г. насам на годишна база, като отчетеното увеличение към края на 2016 г. е над 7%. Според данните от сектора, които се събират и обобщават от Централната банка, сумата на вземанията на лизинговите компании от техни клиенти е вече над 3.3 млрд. лв.

За това нарастване на общата сума сделките по салда голям принос имат сделките, които се сключваха през последните 2 години. Новите лизингови договори, одобрени през 2015 и 2016 г. са на обща стойност малко над 3 млрд. лв. Всъщност бизнесът с лизингови сделки се разбуди и нарасна много мощно през 2015 г., когато новите договори се увеличиха с над 22% на годишна база. Тази година отново има ръст при новоподписаните лизингови сделки, който обаче е вече по-скромен и възлиза на около 6% на годишна база до общо 1.58 млрд. лв. "Очакванията ни са до края на 2017 г. новите договори най-малко да запазят нивото от изминалата година", коментира за "Капитал" управителят на "Сожелиз" Борислав Петков.

Стабилността на износителите

Той постави на първо място макроикономическата стабилност и подобряването на перспективите пред българските компании износители, които са накарали бранша да търси повече лизингово финансиране за машини и оборудване. Запазва се и трендът от 2015 г. транспортните компании да се стремят да обновяват автопарковете си, с което спестяват разходи за пътни такси в различните европейски държави, добави той. Ниските лихви също са важен фактор за спомагане ръстовете на лизинговия пазар.

При новосключените сделки най-голям ръст има в сектора на недвижимото имущество, но той остава с малък дял в общия пазар. Общата сума на новия лизинг в този сектор за 2016 г. възлиза на 38.7 млн. лв., което е с 28% повече в сравнение с 2015 г. Сделките с леки коли също се увеличават значително. През миналата година са били сключени лизингови договори за леки коли на стойност от 556 млн. лв., като сумата нараства с 25% на годишна база. Затова и дялът на леките коли в общата сума на сключените нови сделки се повишава чувствително до над 1/3 от целия пазар и вече почти се изравнява с пазарния дял на тежкотоварните автомобили. Те засега продължават да бъдат основната причина за нови лизингови сделки, като представляват 38% от всички договори за финансов лизинг.

Оперативен лизинг за автомобили

При оперативния лизинг има значително нарастване. Новите договори, които са били сключени през 2016 г. са за обща сума от 58 млн. лв., което е над 3 пъти повече, отколкото през 2015 г. Най-много нарастват сделките за леки коли. За сравнение, през 2015 г. чрез оперативен лизинг са финансирани покупки на автомобили на обща стойност от 6.7 млн. лв., докато през миналата година тази цифра вече достига 44.5 млн. лв. Въпреки това оперативния лизинг традиционно за България продължава да е по-скоро изключение, като съотношението на пазарния му дял спрямо финансовия в цялата сума на лизинговите договори през 2016 г. е 4:96.

Наред с увеличаването на обемите в лизинговия бранш има подобрене и в управлението на отпуснатото финансиране. Необслужваните договори се понижават от 13% в края на 2015 г. до по-малко от 10% към края на миналата година.

✓ Вносът на репички по-контролиран от горивата

6 млрд. лв. загубила държавата от контрабанда на бензин и дизел за 5 г.

Кои са най-често използваните схеми за източване на ДДС при вноса на горива за българския пазар? Защо мерките на държавата не дават ефект? Защо този сектор за милиарди левове от икономиката ни е оставен встрани от приоритетите на официалната власт? На тези и още много въпроси „Труд“ дава отговор в новата си поредица „Пробойните в пазара на горива“.

В следващите няколко дни на читателите на вестника ще бъде представено разследване, което показва как контрабандата сериозно изкривява пазара на горива. От това страдат всички – легалните доставчици; държавата, която търпи колосални загуби, и крайният потребител, въведен в заблуда, че когато купува на малко по-ниска цена, получава качествено гориво. В първата част от специалната поредица на светло са извадени най-разпространените порочни практики, които буквално съсипват сектора и оставят огромна дупка в бюджета. Показано е как държавата за пореден път бяга от решаването на този проблем, вместо най-сетне да потърси решение. А както ще видите в тази първа част, то съвсем не е сложно. Става въпрос за промяна на едва няколко текста, които са подзаконови.

Вносът на репички и моркови е по-контролиран от този на горивата, показва разследване на „Труд“. Оказва се, че в Наредбата за фискалния контрол като стоки с висок риск от нелегален внос и укриване на ДДС са включени всякакъв вид зарзават, ядки, скариди, калмари и миди „Сен Жак“, но горивата, чиято контрабанда по данни на Министерството на финансите се изчислява на над 1 млрд. лв. годишно, не подлежат на този контрол.

Официалното оправдание за липсата им в този списък е, че горивата са акцизна стока и се наблюдават от митниците. Фактите обаче показват, че те наистина само се наблюдават и често не се контролира какви количества и с какво качество се внасят.

Данни на финансовото министерство показват, че само през 2015 г. събраният ДДС от горива се е стопил близо пет пъти – от 1,4 млрд. лв. на 293 млн. лв. (виж таблицата), а потреблението на бензин, дизел и пропан-бутан се е увеличило с 241 млн. литра. Това означава, че разликата от 1,2 млрд. лв. е потънала в джобовете на фирми, специализирани в ДДС измамите.

За да се промени това положение, е нужно само премахването на една алинея в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. След това финансовият министър може само със заповед да вкара и горивата в този списък на стоки с висок фискален риск. Така ще има двоен контрол – митнически и данъчен, ще се събират обезпечения за дължимия ДДС при влизането на петролните продукти в Република България и със сигурност в хазната ще влизат повече приходи.

„Близо 6 млрд. лв. е загубила държавата от контрабандата на горива само през последните пет години, в които управляваха три правителства, а за близо 30% от потребяваното гориво не се внасят данъци“, заяви пред „Труд“ Емил Димитров-Ревизоро, който бе член на временната анкетна комисия, изясняваща фактите за конкуренцията и изкривяването на пазара на горива в 43-тото НС.

Той цитира доклад на финансовото министерство от 2015 г., според който средногодишното потребление в България на дизел е 3,4 млрд. литра, платените налози са за 2,2 млрд. литра, а загубите за хазната от нерегламентираните доставки и продажби на течни горива се оценяват на 1,2 млрд. лв.

„Данните са актуални и сега, защото проблемът не е от вчера. Паралелно вървят и най-различни схеми за източване на ДДС, а системата между НАП и митниците не работи ефективно“, обясни Ревизоро.

Димитров е категоричен, че контрабандата и кражбите на ДДС при горивата могат да се спрат, но никой не го прави. И това ясно личи от данните на Министерството на финансите и Агенция „Митници“.

От 2006 г. досега акцизите на бензина и дизела са увеличени съответно със 180 лв. и с 216 лв. за 1000 литра, или общо с 396 лв., като в същото време разликите в потреблението на горива през годините са малки. По всяка финансова логика, след като е увеличен акцизът, а потреблението остава еднакво, би следвало държавата да събира и повече пари в хазната. Но вместо това приходите по това перо започват да намаляват.

Например през 2008 г. събраният акциз от горива е в размер на 2 млрд. лв., а в годините до 2014-а намалява и е между 1,7 и 1,9 млрд. лв. Леко повишение има едва през 2015 г., но и то не компенсира разликата от увеличения акциз, защото дизелът, от който се събират над 72% от акциза, е само с 5 млн. литра повече в сравнение с 2008 г.

В. „Труд“ поиска справка и от Агенция „Митници“ какви контрабандни количества горива са заловени през последните 10 години и на каква стойност се изчислява загубеният от държавата акциз. Оттам ни предоставиха данни само за последните шест години – от 2011 до 2016 г. От справката става ясно, че най-много заловено незаконно внесено гориво е имало през 2011 г., а страната ни е загубила от него 1 млн. лв. акциз.

През останалите пет години родните митничари са успели да хващат средно по 400 000 литра нелегално гориво (което е около 13 автоцистерни по 30 000 литра). Данните показват още, че всички усилия на Агенция „Митници“ в борбата с контрабандата на горива през 2015 и 2016 г. се равняват на 618 000 лева.

Така при контрабанда за 1 млрд. лв. митниците събират средно едва по 300 000 лв. акциз на година (или по 821 лв. на ден). В същото време само за една година разходите за заплати и осигуровки във ведомството, което издържа 3300 служители, са увеличени с 5 млн. лв. до 68 млн. лв. за 2017 г.